

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/729/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513209195
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2513209195.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, IČO: 00 492 736, Olejkárska 1, Bratislava, zastúpený advokátom: JUDr. Vladimír Kán, Nám. M. Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: P. E., nar. XX.XX.XXXX, B. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou pre konanie: B. I., zamestnankyňa Okresného súdu Trnava, o zaplatenie 50,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17C/79/2014-39, zo dňa 3. septembra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi sa právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd návrh zamietol, odporcovi náhradu trov konania nepriznal a súd zrušil platobný rozkaz zo dňa 16.12.2013, č.k. 16Ro/237/2013-20.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 760 Občianskeho zákonníka, § 11 ods. 1 písm. d), § 14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, § 101 a 108 Občianskeho zákonníka vecne odôvodnil tým, že súd z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci s poukazom na námietku premlčania vznesenú opatrovníčkou odporcu, vyvodil ten právny záver, že nárok navrhovateľa uplatnený v tomto konaní je premlčaný. Odporca cestoval dňa 29.12.2011 v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka, bol zastihnutý prepravným kontrolórom a na jeho výzvu odmietol zaplatiť základné cestovné platné v tom čase v sume 0,70 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 50,- eur. Občiansky zákonník stanovuje premlčanie so všeobecnou trojročnou premlčacou dobou, ktorá sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom stanovená osobitná premlčacia doba. Pri právach z prepravy sa však použije osobitná premlčacia doba, ktorá je jednoročná. Táto jednoročná doba plynie odo dňa keď sa právo mohlo po prvý raz vykonať. Právo môže byť vykonané prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu. Opatrovníčka odporcu sa práva premlčania dovolala a to vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 26.8.2014. Jednoročná premlčacia doba v ktorej sa premlčujú nároky z prepravy začala v predmetnom prípade plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka dňa 29.12.2011, čím navrhovateľovi vznikla možnosť podať týmto okamihom žalobu na súd pre porušenie prepravného poriadku. Navrhovateľ svoje právo uplatnil až podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu na Okresný súd Piešťany a to dňa 8.8.2013. Plynutie premlčacej doby v prejednávanom prípade začalo dňom 29.12.2011 a skončilo dňom 29.12.2012. Vzhľadom k tomu, že opatrovníčka odporcu v

konaní namietla premlčanie práva, súd toto právo navrhovateľovi nemôže v súdnom konaní priznať a preto návrh navrhovateľa zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., pričom vzhľadom k tomu, že úspešným v konaní bol odporca, ktorý si trovy konania neuplatnil a tieto mu ani nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom advokáta odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Navrhovateľ namietal, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie zákona a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Navrhovateľ odôvodnil svoje odvolanie tým, že nakoľko sa odporca na výzvu revízora dňa 29.12.2011 na linke MHD č. 93 nepreukázal platným cestovným lístkom, alebo iným platným cestovným dokladom, je povinný v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave zaplatiť navrhovateľovi cestovné 0,70 eur a úhradu 50,- eur, pretože táto povinnosť mu vznikla v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) a § 14 ods. 1 písm. d) a § 17 ods. 2 zák. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom medzi práva z prepravy podľa § 760 Občianskeho zákonníka nepatrí. Poukázal na to, že zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu na zaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka a preto bolo povinnosťou súdu na danú právnu vec aplikovať ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka o všeobecnej premlčacej dobe. Poukázal tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011.

Opatrovníčka odporcu odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu nedôvodný.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa podaným návrhom na Okresnom súde Piešťany dňa 08.08.2013 domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu cestovné v sume 0,70 eur a úhradu 50,- eur pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom a náhradu trov konania v sume 16,50 eur a trov právneho zastúpenia 87,88 eur za to, že odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka. Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 29.12.2011 vyplýva, že dňa 29.12.2011 bola v čase o 6.02 na linke č. 93 v úseku zastávok Dvory - Hlavná stanica

zistené, že cestujúci - odporca cestoval bez platného cestovného lístka za čo má zaplatiť postih 50,- eur a cestovné 0,70 eur, ktoré odmietol zaplatiť za porušenie MPP a tarify MHD.

Občiansky zákonník upravuje prepravné zmluvy (zmluvy o preprave osôb a zmluvy o preprave nákladu) v § 760 až 773. Úprava prepravných zmlúv v Občianskom zákonníku je veľmi stručná a obsahuje iba základné pravidlá, ktoré platia pri prepravných zmluvách. Vzhľadom na väčšie množstvo rôznorodých spôsobov dopravy (železničná, cestná, vodná, mestská atď.), ktoré si vyžadujú svoje špecifické úpravy, nebolo ani možné všetky otázky týkajúce sa právnej úpravy upraviť v Občianskom zákonníku podrobnejšie. Preto § 772 ustanovuje, že podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy ustanovujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify (Komentár k Občianskemu zákonníku).

Podľa § 760 Obč. zák. zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluva o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas. Z tohto ustanovenia vyplývajú aj pojmové znaky zmluvy o preprave osôb. Ide o zmluvu uzavretú medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim, ktorého treba dopraviť na miesto určenia a dopravcom, ktorý má povinnosť cestujúceho dopraviť na miesto určenia včas a riadne.

Doprava osoby na miesto určenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil, za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevymedzuje. Ide teda o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravných poriadkoch podľa druhu a spôsobu dopravy (napr. zakúpením cestovného lístka, letenky, vstupom do dopravného prostriedku, znehodnotením cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku, dohodou o určení miesta určenia dopravy a pod.) s tým, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré si vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných predpisov.

Právne vzťahy účastníkov konania sa riadia ustanovením § 760 Obč. zák. Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola uzavretá konkludentným konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že tým, že cestujúci nastúpi do dopravného prostriedku konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákone č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a v Prepravnom poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydaného v zmysle zákona č. 164/1996 Z.z. Dopravným podnikom Bratislava, a.s., t.j. mať u seba platný cestovný lístok a na vyzvanie ho predložiť ku kontrole. Takýmto je aj dojednanie, že pokiaľ cestujúci nezaplatí riadne a včas cestovné, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta. Použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy je v plnej dispozícii občana ako cestujúceho a je na jeho úvahe, či za takto stanovených podmienok do dopravného prostriedku nastúpi a zmluvu o preprave uzavrie. Vo svojej podstate tieto predstavujú obsah zmluvy o preprave osôb, pretože vyjadrujú vzájomné práva a im zodpovedajúce povinnosti oboch zmluvných strán, ktoré nie je možné z uvedeného dôvodu oddeliť.

V danom prípade právne závery súdu prvého stupňa zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu. Správny je aj záver súdu prvého stupňa o premlčaní. Navrhovateľ totiž predmetným návrhom uplatňoval cestovné a nezaplatenú úhradu (pokutu), splatnú dňom porušenia povinnosti cestujúceho mať zakúpený lístok, t.j. dňom 29.12.2011, v zmysle § 12 ods. 4, § 14 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a čl. 6 bod 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydaného v zmysle zákona č. 164/1996 Zb. o dráhach v znení neskorších predpisov Dopravným podnikom Bratislava, a.s., t.j. mať u seba platný cestovný lístok a na vyzvanie ho predložiť ku kontrole.

Pre práva z prepravy platí premlčacia doba podľa § 108 Obč. zák., podľa ktorého ustanovenia jej dĺžka je jeden rok. Nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 08.08.2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby. Námietka navrhovateľa v odvolaní ohľadom premlčania, keď mal za to, že keďže zákon č. 169/1996 Z.z. o cestnej doprave nemá osobitnú úpravu premlčania, je namieste použiť § 101 Obč. zák., a v danom prípade premlčanie práva posudzovať vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, nie je dôvodná. Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ, a to porušenie podmienok zmluvy o preprave, pričom práva z prepravy sa podľa § 108 Obč. zák. premlčujú v jednoročnej premlčacej dobe. Nie je preto žiaden rozumný dôvod posudzovať podmienky premlčania uplatneného nároku inak, než v zmysle ust. § 108 Obč. zák. Pokiaľ sa navrhovateľ odvolával vo svojom odvolaní na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 15Co 67/2011, či sp. zn. 14Co 216/2011, so závermi v nich prezentovanými v otázke premlčania sa odvolací súd nestotožnil; predmetné rozhodnutia nie sú pre rozhodovanie iných odvolacích senátov právne záväzné. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na iné rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, vychádzajúce z právneho záveru o premlčaní podľa § 108 Obč. zákonníka, a to napr. sp. zn. 2Co/389/2013, sp. zn. 3Co/96/2013, sp. zn. 5Co/399/2013, sp. zn. 9Co/396/2013.

V danom prípade opatrovníčka odporcu namietala premlčanie uplatneného nároku navrhovateľom, ako vyplýva zo spisu. Odôvodnene vznesená námietka premlčania má za následok už bez ďalšieho zamietnutie návrhu veriteľa. Odôvodnene vznesená námietka premlčania sa stala skutočnosťou, ktorá bráni tomu, aby súd veriteľovi jeho právo priznal.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnému odporcovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Odporca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.